

Foaie de duminică

Anul VI nr. 6 (264)

5 Februarie 2017

Duminica a 33-a după Rusalii
(a Vameșului și a Fariseului)

www.parohiamartisor.ro

„Doi oameni s-au suit la templu, ca să se roage: unul fariseu și celălalt vameș. Fariseul, stând, așa se ruga în sine: Dumnezeule, îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrești, adulteri, sau ca și acest vameș. Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuală din toate câte câștig. Iar vameșul, departe stând, nu voia nici ochii să-și ridice către cer, ci-și bătea pieptul, zicând: Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului. Zic vouă că acesta s-a coborât mai îndreptat la casa sa, decât acela. Fiindcă oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înalță.” (Luca 18, 10-14)

Ca întotdeauna când vrea să ne învețe ceva, divină pedagogie a Bisericii ne pune dinaintea unui text evanghelic. Ușor, o să ziceți. Povestea spusă de Mântuitorul Ucenicilor Săi este simplă. Doi oameni urca la templu. Unul se lauda cu duhovnicia sa, altul se smerește în păcatele sale, cel din urmă întorcându-se mai îndreptat la casa sa.

Greu, am să vă răspund, pentru că Mântuitorul folosește limbajul lumii ca să ne descopere tainele cerești. Căci nu despre simplă smerenie este pilda aceasta, ci despre „smerirea de sine“, adică virtutea ce se naște în noi după ce ne-au smerit ceilalți, capacitatea de a nu folosi umilirile tale pentru a-i umili pe alții, ci pentru a câștiga una dintre cele mai ample virtuți: smerirea de sine.

Dreptatea lui Hristos

Unde ne cere Hristos să o practicăm? În miezul de păcat al lumii din care facem parte. Căci pe bună dreptate vameșul avea de ce să se rușineze, cum pe bună dreptate avea fariseul a se declara mulțumit. Dar pe Hristos nu aceasta-l interesa. Nu venea să ne învețe dreptatea noastră, ci dreptatea Lui, care este smerirea de sine. Echivalarea eforturilor noastre nu în raport cu oamenii din jur, ci cu darul Lui dăruit nouă, pentru mântuirea noastră. Postea fariseul, dar postea postul lui, nu acela pe care i-l cerea Dumnezeu! Se ruga fariseul, dar nu rugăciunea lui Dumnezeu, ci rugăciunea lui! Dădea zeciuală, dar nu din ceea ce-i dăruise Dumnezeu, ci din ce credea că-i al său! Hristos Domnul vine și ne spune, de fapt: **postiiți Postul meu, rugați-vă cu rugăciunea Mea, dăruiiți zeciuala din ce v-am dăruit Eu**. Aflați-mă viu în tot ce faceți și eu vă voi face viu. Cu alte cuvinte, nu strângeți o avere pe care s-o lăsați copiilor voștri doar după moartea voastră, ci creșteți-i pe ei ca pe cea mai de preț comoară, care ucide moartea. Inclusiv propria voastră moarte.

Alegerea dintre viață și moarte

Am scris deja că pilda aceasta este grea pentru noi. Hristos ne spune prin ea, și nu numai, că **viața creștină începe cu o alegere**. Nu alegerea dintre bine și rău, căci aceasta se presupune deja, ci alegerea între viață și moarte, căci automulțumirea este o moarte a sufletului. Dar nu vorbim nicidecum despre o nemulțumire cărcotașă, pururea bodogănitore, croncănitore până dincolo de mormânt. Ci nemulțumirea vie, aceea care-ți dă conștiința unei vieți nedepline fără deplinătatea în Hristos. Acesta este **Dumnezeul Cel Viu, Acela Care te provoacă mereu și mereu la alegeri**, la alegeri ca niște smeriri ale propriei firi, voințe, năzuințe. Acela Care ne spune să discernem la vremea de acum **care anume ne sunt prioritățile**, ce anume mai este cu adevărat fericit în viața noastră, atât de fericit încât merită să îndurăm efortul postirii, al smeririi de sine, al rugăciunii și ascultării, efortul vieții creștine, deloc ușoare. Care **ne cerem să alegem între Fericire și fericiri, între Viață și vieți**. Care ne spune că nu putem trăi niciodată paralel, nici amestecat, nici parșiv (care vine de la perisim, adică fariseu). **Nu vameși ne vrea Hristos, ci asemeni vameșului în smerire de sine**. Nu ne cere să ne mângâiem păcatele, îndulcindu-le cu argumentări ale neputinței noastre. Ci să le înfruntăm cu smerire de sine, cu bucuria ca prin creșterea noastră în Duhul lui Hristos vom reduce din duhul nostru, hrăpăreț și îngâmfat, mulțumit cu sine, chiar atunci când pierde sinele nostru. Căci Hristos nu ne cere o aneantizare în nimic, ci o identificare, dinspre chip spre asemănare, cu **El, pedagogul smeririi noastre de sine**. Pr.Constantin Necula - www.crestinortodox.ro/

În cântările bisericești, **fariseul este asemănat cu cineva care plutește pe mare într-o corabie, iar vameșul care se urgisea pe sine - cu cineva care face același lucru într-o barcă proastă. Pe cel dintâi, însă, l-a înecat furtuna înălțării de sine** lovindu-l de stâncă trufiei, iar pe cel din urmă seninul adânc al urgisirii de sine și suflarea lină a suspinelor de pocăință l-au dus fără primejdie la limanul îndreptării Dumnezeiești. În aceleași cântări, **fariseul mai este asemănat cu cineva care merge în car, iar vameșul - cu cineva care merge pe jos**. Cel din urmă, însă, adăugând la străpungere smerenia, a luat-o înaintea celui dintâi, care și-a pus în cale stâncile laudei de sine.

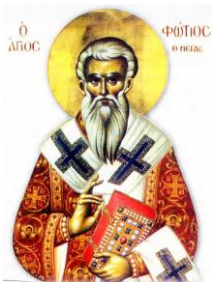
Auzind asemenea îndemnuri, fraților, **înțelepțiți-vă pentru a aler ga în așa fel încât să ajungeți la țintă**. În voi, mare să fie lacrimile, luntre - defăimarea de sine, vânturi - suspinele, iar glas al vameșului - toate cele pe care le-ați rânduit pentru plutire. Și fără îndoială veți ajunge la limanul milostivirii lui Dumnezeu și veți atinge grabnic țărnuț îndreptării, unde veți gusta dulcea tihnă a conștiinței întru atotiertarea lui Dumnezeu.

Să ne dăruiască acest mare bine nouă, tuturor, preaîndurata bunătate a lui Dumnezeu! Amin.

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Predici la Triod, Ed.Sophia - www.crestinortodox.ro/

Ușile pocăinței deschide-mi mie, Dătătorule de viață, că mâneacă duhul meu la Biserica Ta cea sfântă, purtând locaș al trupului cu totul spurcat. Ci ca un îndurat curățește-l cu mila milostivirii Tale!

TRIODUL: Începând cu duminica Vameșului și Fariseului, începe perioada de **10 săptămâni a Triodului: trei săptămâni** ce pregătesc Postul Paștelui prin meditații asupra **smereniei** (Vameșul și Fariseul), **întoarcerii din exil** (Fiul risipitor), **judcății** (Infricoșata Judecată) și **iertării** (Izgonirea lui Adam din Rai), **șase săptămâni de post** ce se încheie cu Duminica Floriilor, urmate de **Săptămâna Pătimirilor** Domnului nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Luni, 6 Februarie – Sf.Fotie s-a născut în Constantinopol, în jurul anului 810. A trăit și a activat în veacul al IX-lea. A fost educat într-un mediu familial bun. **Familia joacă un rol important.** Dacă deschidem Viețile Sfinților, vom vedea că aproape toți sfinții pe care îi sărbătorim au ieșit din case creștine. **Atunci, în casele acelea se făcea rugăciune, priveghere; casa se transforma în biserică.**

Așadar, **Sf.Fotie a ieșit dintr-o casă creștină:** tatăl evlavios, mama evlavioasă. Erau nobili. Nu că aveau bogății și funcții. **Cea mai mare noblețe este virtutea.** Așadar, erau oameni virtuoși și evlavioși. Și cum spuneau și strămoșii noștri, *“tot aurul de pe pământ și de sub pământ nu valorează cât virtutea”* (Platon). **Cât valorează virtutea nu valorează tot aurul din lume.** Mama lui, **Irina**, și tatăl lui, **Serghie**, au fost martiri în perioada iconoclasului.

Fotie a arătat de mic că va deveni mare. Nu era doar deștept; **era un geniu.** Nu era doar un geniu; **era și sânguitor.** Marele Fotie a cultivat talantul său. Noaptea nu dormea decât puține ore. Studia scriitorii antici, iar, mai mult, pe Părinții Bisericii: Ioan Gură de Aur, Vasile, Grigorie Teologul... O carte o știa pe de rost: Sfânta Scriptură. Geniul și osârdia lui s-au împletit în așa fel, încât el **s-a dovedit unul din cei mai mari bărbați ai umanității.** A studiat gramatica, poezia, retorica, filozofia, chiar și medicina și orice altă știință.

Foarte devreme a fost luat la palatul împăratului și a ocupat mari funcții la Curtea lui Teofil; **a ajuns protospătar (șeful gărzii imperiale), protoascribit (secretar general al statului) și senator (parlamentar).**

Deodată, la vârsta de 47 de ani, a devenit patriarh al Constantinopolului, într-o perioadă dificilă a Imperiului Bizantin. **Și-a dorit? Nu și-a dorit.** El iubea cărțile, îi plăcea studiul. L-au luat de acolo – laic fiind – să-l hirotonească. Când a văzut că se insistă, nu a dormit toată noaptea. Plângea și spunea: *Prefer să mor decât să se întâmple așa ceva.* Nu pentru că disprețuia demnitatea preoțească, ci pentru că știa **cât de dificil este să ridice cineva această răspundere,** mai ales în astfel de timpuri. La urmă însă s-a supus. **A fost hirotonit într-o săptămână: monah în prima zi, apoi citeț, ipodiacon, diacon, preot și mai pe urmă episcop și patriarh în ziua Nașterii Domnului, în anul 857.** Nu s-a mândrit. **Și-a păzit cugetul în cumpătare.** Era smerit. Spune viața lui că atunci când auzea că cineva a păcătuit, curgeau lacrimi din ochii lui; **credea că a păcătuit el însuși și se tânguia și-l ruga pe Dumnezeu să-l ierte.**

Așa era Sfântul Fotie, **plin de iubire și de compasiune pentru turma lui. Dar față de vrăjmașii credinței era leu. S-a luptat împotriva multor erezii și desigur a iconomahilor.** Îi muștra pe bogății care erau răpitori și nedrepti. S-a pus rău însă cu împărații. Și aceasta i-a adus prigoană. **Preoții, episcopii și călugării s-au aliat împotriva lui.** Au reușit și au atras pe împărați de partea lor și de două ori Sf.Fotie a fost trimis în exil. **Prima oară în 867, sub Vasile Macedoneanul. L-au caterisit în 869.** În 878 a revenit pentru a doua oară în tronul patriarhal, însă **iarăși l-au detronat în 886, sub Leon cel Înțelept, și l-au exilat într-o mică insulă lângă Calcedon, în mănăstirea Ieriei.** Acolo, în exil, și-a închis ochii pe 6 februarie 891.

Marele Fotie a spus “nu” papei, care voia să supună întreaga lume stăpânirii lui. Dacă suntem astăzi ortodocși, o datorăm Sfântului Fotie. Catolicii nu vor să audă de numele lui; pentru noi, ortodocșii, este apărător al credinței, precum **Marele Atanasie, precum Marcu Evghenicul și atâția alți părinți.**

Sfântul Fotie ne-a lăsat ceva prețios, Ortodoxia. Aceasta este cea mai mare comoară a noastră. Din păcate, **nu o înțelegem, nu o simțim. Un sfânt ascet din zilele noastre a rostit o profeție: dacă vom continua să trăim cum trăim, va veni ziua în care unii vor fi catolici, alții protestanți, unii masoni, alții marxiști și ateii, unii în diferite alte erezii și religii...** Din nefericire, cei mai mulți sunt indiferenți. **Ești creștin ortodox? Trebuie să te lupți pentru credința ta și să te rogi lui Dumnezeu. Suntem datori. Cât s-au nevoit Părinții pentru credința noastră! Să ne facem și noi astăzi imitatorii lor. Unde este acum Marele Fotie, unde este Marcu Eugenicul, unde sunt Vasile și Gură de Aur, unde sunt mucenicii și mărturisitorii!** Noi, cei puțini, câți am mai rămas și mai credem, **să ne trezim și să luptăm pentru credința noastră. Mai bine să se stingă soarele decât Ortodoxia.** Unul din cei de demult zicea: Dumnezeu meu, îți mulțumesc că nu m-ai făcut copac, că nu m-ai făcut animal patruped, ci m-ai făcut om. **Noi trebuie să-I mulțumim lui Dumnezeu, pentru că ne-am născut ortodocși.**

Fie ca Dumnezeu, pentru mijlocirile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu să ne miluiască și să ne mântuiască. **Amin.**

Episcopul Augustin, Mitropolit de Florina, în Sfânta Biserică a Sfântului Pantelimon, 1986. <https://acvila30.wordpress.com/>

Programul săptămânii 5 februarie – 12 februarie 2017

Duminică	05 februarie	8 - 12	- Sf.Liturghie (a Vameșului și Fariseului) - Pr.Ticu
Duminică	05 februarie	17 - 18	- Paraclisul Maicii Domnului - Pr.Ticu
Luni	06 februarie	17 - 18	- Acatistul Sf.Arhangheli - Pr.Ticu
Marti	07 februarie		- Program administrativ (zi liberă)
Miercuri	08 februarie	9 - 10	- Sfințirea mică a apei - Pr.Ticu
Joi	09 februarie		-
Vineri	10 februarie	9 - 11	- Taina Sf.MASLU
Vineri	10 februarie	17 - 18	- Slujba acatistului - Pr.Ticu
Sâmbătă	11 februarie	8 - 11	- Sf.Liturghie și pomenirea celor adormiți - Pr.Ticu
Sâmbătă	11 februarie	17 - 18	- Vecernia duminicii a 34-a după Rusalii - Pr.Dragoș
Duminică	12 februarie	8 - 12	- Sf.Liturghie (a Fiului Risipitor) - Pr.Dragoș
Duminică	12 februarie	17 - 18	- Paraclisul Maicii Domnului - Pr.Dragoș